

EU eist nul luchtverontreiniging in 2050: Duitsers vrezen rijverbod en stilvallen industrie

Posted on 24 oktober 2024 by Lode Goukens

De Europese ministers keurden een onhaalbare richtlijn over luchtverontreiniging goed. De groene minister uit Duitsland bedong meteen uitzonderingen.

De Europese ministers van Milieu hebben vorige week in Luxemburg striktere normen afgesproken voor luchtvervuiling. Ze beloven *zero pollution* tegen 2050, om zo 'vroegtijdige doden' door luchtvervuiling te voorkomen. Voortaan kunnen EU-burgers ook schadevergoeding eisen van de overheid als hun gezondheid onder luchtvervuiling lijdt.

De Europese Commissie wil al sinds 2022 een herziening van de Ambient Air Quality Directive (AAQD). Daarbij draait alles om twaalf zogezegde 'polluenten' of vervuilende stoffen. De belangrijkste is stikstof.

Die herziene richtlijn zou dan de drempelwaarden in overeenstemming moeten brengen met de adviezen van de Wereldgezondheidsorganisatie (WHO). Dat gaat

vooral over fijnstof, en over solfer- en stikstofoxides. Uitstoot die in verband gebracht wordt met het autoverkeer, de industrie en de verwarming van woningen met fossiele brandstoffen.

Machtige pressiegroep

Al deze regels komen niet uit de lucht vallen. Ze zijn het werk van de machtige pressiegroep ClientEarth. Deze ngo betaalt bijvoorbeeld de juridische campagnes tegen de nieuwe ethaankraker van chemiereus Ineos in de Antwerpse haven. Andere ngo's of milieuactivisten hoeven alleen de dagvaarding te tekenen, de rest doet ClientEarth.

Dit keer lobbyde Emma Bud, de beruchte advocate van ClientEarth, bij de regeringen van België, Duitsland, Italië en Polen. Bud is specialiste *lawfare*: procederen om een politiek-ideologische agenda via de rechter af te dwingen. Een bekend voorbeeld daarvan was de klimaatzaak, maar het gaat ook over vergunningen van landbouwers, industrie, bouwsector, enzovoort.

ClientEarth heeft in dit luchtverontreinigingsdossier een belangrijke slag geslagen. Burgers en verenigingen krijgen de mogelijkheid naar de rechter te stappen tegen de eigen overheid als die faalt bij het beschermen tegen luchtvervuiling. De overheid moet in voorkomend geval een schadevergoeding betalen.

De lidstaten moeten na de beslissing van maandag de richtlijn eerst nog omzetten in nationale wetgeving. De deadline is 2030, maar Duitsland heeft in bepaalde gevallen alvast uitstel gekregen tot 2040. Bijvoorbeeld als de luchtvervuiling van over de grens komt. Op zich is dat ironisch, want het Duitse Ruhrgebied is al ruim een eeuw lang de grootste grensoverschrijdende vervuiler. En misschien nog veelzeggender: de Duitsers krijgen ook uitstel als het vervangen van verwarmingsinstallaties in woningen 'niet beheersbare proporties' zou aannemen.

Totaal onhaalbaar

In Berlijn beseffen ze heel goed wat de gevolgen van de nieuwe regels zijn. Vandaar dat de Duitse regering ook niet wil dat de Europese Commissie een rijverbod of de sluiting van fabrieken kan opleggen. Het zijn opmerkelijke uitzonderingssituaties, bedongen door een minister die lid is van de groene partij. De Duitse regering wekt

op zijn minst de indruk dat ze de nieuwe regelgeving totaal onhaalbaar vindt.

Lode Goukens *is journalist en docent. Dit artikel verscheen op 19 oktober op Doorbraak.be*

Wynia's Week verschijnt nu drie keer per week! *De groei en bloei van Wynia's Week is te danken aan de donateurs.* ***Doet u al mee? Doneren kan op verschillende manieren. Kijk HIER. Hartelijk dank!***